

ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ 2009

by <http://www.atopo.gr/>

ΘΕΜΑ 1^ο

A) Απόδειξη στη σελίδα 251 του σχολικού βιβλίου.

B) Ορισμός στη σελίδα 213 του σχολικού βιβλίου.

Γ) α.) Σ

β.) Σ

γ.) Λ

δ.) Λ

ε.) Λ

ΘΕΜΑ 2^ο

A. α. Ο z θα είναι της μορφής: $z = x + yi$, $x, y \in \mathbb{R}$

Από υπόθεση έχω: $z = (2\lambda + 1) + (2\lambda - 1)i$

$$\left. \begin{array}{l} x = 2\lambda + 1 \\ y = 2\lambda - 1 \end{array} \right\} \Rightarrow \lambda = \frac{x-1}{2} \Rightarrow \forall x > -1 \text{ άρα το } y = 2\lambda - 1 \text{ θα γίνει: } y = 2 \frac{x-1}{2} - 1 \Rightarrow y = x - 2$$

Άρα, οι εικόνες των μιγαδικών z θα ανήκουν στην ευθεία (ε): $y = x - 2$

β. Η κάθετη ευθεία στην $y = x - 2$ που περνά από το $O(0,0)$ πρέπει να ικανοποιεί: $\lambda_\beta \cdot \lambda_\varepsilon = -1$

όμως $\lambda_\varepsilon = 1 \Rightarrow \lambda_\beta = -1$ άρα η εξίσωσή θα είναι: $y = -x$. Λύνοντας, τώρα, το σύστημα:

$$\left. \begin{array}{l} y = -x \\ y = x - 2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \begin{array}{l} x = 1 \\ y = -1 \end{array} \text{ βρίσκω ότι ο ζητούμενος μιγαδικός αριθμός θα είναι ο } z_0 = 1 - i.$$

B. Θέτω: $w = x + yi$, $x, y \in \mathbb{R}$

Τότε και από $\left. \begin{array}{l} |w|^2 + \bar{w} - 12 = z_0 \\ z_0 = 1 - i \end{array} \right\} \Rightarrow x^2 + y^2 + x - yi - 12 = 1 - i$

$$\Rightarrow (x^2 + y^2 + x - 12) - yi = 1 - i \Rightarrow \left. \begin{array}{l} x^2 + y^2 + x - 12 = 1 \\ -y = -1 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x^2 + x - 12 = 0 \\ y = 1 \end{array} \right\} \Leftrightarrow$$

$$\begin{array}{l} x = -4 \\ y = 1 \end{array} \quad \text{ή} \quad \begin{array}{l} x = 3 \\ y = 1 \end{array} . \text{ Άρα } w = -4 + i \text{ ή } w = 3 + i$$

ΘΕΜΑ 3^ο

Έχουμε $f(x) = \alpha^x - \ln(x+1)$, με $x > -1$, $\alpha > 0$ και $\alpha \neq 0$

A. Ισχύει από υπόθεση ότι: $f(x) \geq 1$, $\forall x > -1$. Παρατηρούμε ότι $f(0) = \alpha^0 - \ln 1 = 1 \Rightarrow$
 $f(x) \geq f(0)$, $\forall x > -1$.

Η f παραγωγίσιμη στο $(-1, +\infty)$, με παράγωγο $f'(x) = \alpha^x \ln \alpha - \frac{1}{x+1}$, $\forall x > -1$. Άρα θα υπάρχει το $f'(0)$ και μάλιστα: $f'(0) = \ln \alpha - 1$. Το 0 είναι εσωτερικό σημείο του $(-1, +\infty)$ και από υπόθεση η f $(0, 2]$ παρουσιάζει ακρότατο στο 0. (Συγκεκριμένα, ολικό ελάχιστο.) Έτσι, από το *Θεώρημα του Fermat*
 $\Rightarrow f'(0) = 0 \Leftrightarrow \ln \alpha - 1 = 0 \Leftrightarrow \ln \alpha = 1 \Leftrightarrow \alpha = e$.

B. α. Αφού $\alpha = e \Rightarrow f(x) = e^x - \ln(x+1)$, $\forall x > -1$

$\Rightarrow f'(x) = e^x - \frac{1}{x+1}$, $\forall x > -1$ και $f''(x) = e^x + \frac{1}{(x+1)^2}$, $\forall x > -1$. Επειδή η $f''(x) > 0$, $\forall x > -1$
 $\Rightarrow f$ **κυρτή** στο $D_f = (-1, +\infty)$.

β. f κυρτή $\Rightarrow f'$ αύξουσα $\Rightarrow f'(0) = 0$ η μοναδική ρίζα της f' . Άρα έχουμε :

x	-1	0	$+\infty$
$f'(x)$	-	+	
$f(x)$	↓	↑	
	$f(0) = 1$		

γ. Έχω: $\frac{f(\beta)-1}{x-1} + \frac{f(\gamma)-1}{x-2} = 0$ για $\beta, \gamma \in (-1, 0) \cup (0, +\infty)$. Έχω: $\frac{f(\beta)-1}{x-1} + \frac{f(\gamma)-1}{x-2} = 0$
 $\Rightarrow (x-2)(f(\beta)-1) + (x-1)(f(\gamma)-1) = 0.$

Θέτω: $g(x) = (x-2)(f(\beta)-1) + (x-1)(f(\gamma)-1)$ και μελετώ την συμπεριφορά της στο $[1, 2]$

➤ g **συνεχής** στο $[1, 2]$ ως πολυωνυμική συνάρτηση.

➤ $g(1) = -f(\beta) + 1 < 0$, αφού $f(\beta) > 1 \Leftrightarrow f(\beta) - 1 > 0, \forall \beta \neq 0$

➤ $g(2) = f(\gamma) - 1 > 0$, αφού $f(\gamma) > 1 = f(0)$, που είναι το ολικό ελάχιστο της f , $\forall \gamma \neq 0$

➤ $g(1)g(2) < 0$

Από Θεώρημα Bolzano $\Rightarrow \exists x_0 \in (1, 2) : g(x_0) = 0$. Άρα αποδείχθηκε.

ΘΕΜΑ 4^ο

α. Αρχικά υπολογίζω το όριο, έχω λοιπόν:

$$\begin{aligned} \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1 - \sqrt{1-t^2}}{t^2} &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1 - (\sqrt{1-t^2})^2}{t^2(1 + \sqrt{1-t^2})} = \\ \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1 - 1 + t^2}{t^2(1 + \sqrt{1-t^2})} &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{t^2}{t^2(1 + \sqrt{1-t^2})} = \\ &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1}{1 + \sqrt{1-t^2}} = \frac{1}{2}. \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } G(0) = 6 \cdot \frac{1}{2} = 3$$

$$\text{Άρα } G(x) = \begin{cases} \frac{H(x)}{x} - \int_0^x f(t) dt + 3 & x \in (0, 2] \\ 3 & x = 0 \end{cases}$$

$$\text{Ακολούθως έχω: } -\frac{H(\xi)}{\xi^2} = \frac{\frac{H(\alpha) - \int_0^{\alpha} f(t)dt + 3 - 3}{\alpha}}{a} \Leftrightarrow \alpha \int_0^{\xi} tf(t) = \xi^2 \int_0^{\alpha} f(t)dt \quad H(x) = \int_0^x tf(t)dt,$$

$\forall x \in [0, 2]$. Θέτω: $q(t) = tf(t)$, $\forall x \in [0, 2]$. Τώρα, q **συνεχής** στο $[0, 2]$ ως γινόμενο συνεχών $\Rightarrow H$ παραγωγίσιμη στο $[0, 2]$ με $H'(x) = xf(x)$. Θέτω τώρα $R(x) = \int_0^x f(t)dt$, $\forall x \in [0, 2]$. f συνεχής στο

$[0, 2]$ (άρα και στο $x_0 = 0$) $\Rightarrow R$ παραγωγίσιμη στο $[0, 2]$ με $R'(x) = f(x)$. Υπολογίζω, λοιπόν, το

$$\text{όριο: } \lim_{x \rightarrow 0^+} G(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{H(x)}{x} - \int_0^x f(t)dt + 3 \right) = 3 + \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{H(x)}{x} = \frac{0}{0}. \text{ Από κανόνα De L'Hospital } \Rightarrow$$

$$3 + \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{H'(x)}{1} = 3 + \lim_{x \rightarrow 0^+} xf'(x) = 3 + 0f(0) = 3. \text{ Όμως και } G(0) = 3. \text{ Άρα } G \text{ συνεχής στο } x_0 = 0 \Rightarrow$$

Οπότε G **συνεχής σε όλο** το $[0, 2]$.

$$G'(x) = \left(\frac{H(x)}{x} \right)' - \left(\int_0^x f(t)dt \right)' + (3)' =$$

β. G παραγωγίσιμη στο $(0, 2)$ με

$$\begin{aligned} &= \frac{H'(x)x - H(x)}{x^2} - f(x) = \frac{x^2 f(x) - H(x)}{x^2} - f(x) = \frac{x^2 f(x)}{x^2} - \frac{H(x)}{x^2} - f(x) = \\ &= f(x) - \frac{H(x)}{x^2} - f(x) = -\frac{H(x)}{x^2}, \text{ με } 0 < x < 2 \end{aligned}$$

γ. Έστω, προς απαγωγή σε άτοπο, ότι δεν υπάρχει $\alpha \in (0, 2)$: $H(\alpha) = 0$ τότε $G'(x) = -\frac{H(x)}{x^2} \neq 0$,

$\forall x \in (0, 2)$. Επειδή τώρα η $G'(x)$ είναι συνεχής και δεν μηδενίζεται διατηρεί το πρόσημό της $\Rightarrow G$

γνησίως μονότονη στο $[0, 2] \Rightarrow G$ "1-1".

$$\text{Όμως } G(2) = \frac{H(2)}{2} - \int_0^2 f(t)dt + 3 \Leftrightarrow G(2) = \frac{1}{2} \int_0^2 tf(t)dt - \int_0^2 f(t)dt + 3 =$$

$$= \frac{1}{2} \left(\int_0^2 (t-2)f(t)dt \right) + 3 = \frac{1}{2} 0 + 3 = 3 \Rightarrow G(2) = 3 \text{ και } G(0) = 3. \text{ Άτοπο, αφού δείξαμε ότι } G \text{ "1-1".}$$

δ. Εξετάζω την $G(x)$ στο διάστημα $[0, \alpha]$:

➤ $G(x)$ συνεχής στο $[0, \alpha]$

➤ $G'(x)$ παραγωγίσιμη στο $(0, \alpha)$, με $G'(x) = -\frac{H(x)}{x^2}$

Από Θεώρημα Μέσης Τιμής $\Rightarrow \exists \xi \in (0, \alpha) : G'(\xi) = \frac{G(\alpha) - G(0)}{\alpha - 0} \Leftrightarrow$

$$-\frac{H(\xi)}{\xi^2} = \frac{\frac{H(\alpha)}{\alpha} - \int_0^{\alpha} f(t)dt + 3 - 3}{\alpha} \Leftrightarrow \alpha \int_0^{\xi} tf(t) = \xi^2 \int_0^{\alpha} f(t)dt .$$